

SÉNAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 3 DÉCEMBRE 1936.

Rapport de la Commission de la Défense Nationale chargée d'examiner le Projet de Loi apportant des modifications à la loi sur la milice, le recrutement et les obligations de service.

(Voir les n°s 89 (session extraordinaire de 1936), 41 (session de 1936-1937) et les *Annales parlementaires de la Chambre des Représentants*, séance des 1er et 2 décembre 1936; le n° 40 du Sénat.)

BELGISCHE SENAAAT

VERGADERING VAN 3 DECEMBER 1936.

Verslag uit naam van de Commissie van Landsverdediging belast met het onderzoek van het Wetsontwerp houdende wijziging van de wet op de militie, de werving en de dienstverplichtingen.

(Zie de n°s 89 (buitengewone zitting 1936), 41 (zitting 1936-1937), en de *Handelingen van de Kamer der Volksvertegenwoordigers*, vergaderingen van 1 en 2 December 1936; n° 40 van den Senaat.)

Présents : MM. CROKAERT, président-rapporteur; BOLOGNE, BOURGUIGNON, COOLS, DE BOODT, le baron DE DORLODOT, DEMETS, DEWAELE, DIRIKEN, LEKEUX, NÈVES, le baron NOTHOMB, OLYFF, PHOLIEN et ROGISTER.

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Le devoir éminent du Gouvernement est d'assurer la défense du pays. Le Gouvernement n'y veut point manquer. C'est la raison du projet dont nous sommes saisis, après que la Chambre, dans sa séance du 2 décembre 1936, l'a adopté par 137 voix contre 43 et 8 abstentions.

2. Le projet se borne à apporter des modifications à la loi sur la milice, sur le recrutement et sur les obligations de service. Il n'opère point de transformations profondes dans nos institutions militaires. Dans le fait, il se borne à augmenter la durée du temps de service actif.

3. Dans le dernier état des textes tels qu'ils ont été votés par la Chambre, le temps de service sera réglé comme suit :

a) Durée du terme du service actif : douze mois;

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

1. De hoogste plicht van de Regeering is de landsverdediging te verzekeren. Aan dien plicht wil de Regeering niet tekort komen. Dat is de reden van het ontwerp waarover wij moeten beraadslagen, nadat de Kamer, in haar vergadering van 2 December 1936, het heeft aangenomen met 137 tegen 43 stemmen en 8 onthoudingen.

2. Het ontwerp bepaalt er zich bij wijzigingen toe te brengen aan de wet op de militie, de werving en de dienstverplichtingen. Het doet onze militaire instellingen geen grondige wijzigingen ondergaan. Feitelijk, bepaalt het er zich bij den duur van den werkelijken dienstdtijd te verlengen.

3. Zoodaals de laatste door de Kamer goedgekeurde teksten luiden, zal de dienstdtijd geregeld worden als volgt :

a) duur van den actieven dienstdtijd : 12 maanden;

b) Toutefois, pour les classes de milice de 1937 à 1941, quatre catégories de miliciens seront astreints à dix-sept mois de service :

1re catégorie : les miliciens astreints de par la loi à former les cadres de réserve. Ce sont ceux qui ont fait des études supérieures ou des études moyennes du degré supérieur.

2e catégorie : les miliciens versés dans les unités d'infanterie, sauf dans les bataillons de mitrailleurs et les compagnies de mortiers de 76.

3e catégorie : les miliciens versés dans les régiments cyclistes et dans une partie des groupements mixtes de chasseurs ardennais.

4e catégorie : les miliciens destinés à combler le déficit en volontaires du corps de cavalerie, des régiments d'artillerie de forteresse et des unités cyclistes frontière.

4. Quels sont les miliciens qui seront appelés à constituer les deuxième, troisième et quatrième catégories?

a) les miliciens qui manifesteront le désir de servir dans les armes et unités visées par ces catégories;

b) si leur nombre est insuffisant il sera fait appel au premier fils de chaque famille, à l'exclusion des candidats gradés de réserve qui sont déjà astreints à 17 mois de service.

5. L'économie générale du projet est connue. Il s'agit s'assurer « la couverture », celle-ci étant un dispositif de défense militaire qui a pour objet de protéger dès le premier instant des hostilités, l'intégrité du territoire, la mobilisation de l'armée, ses transports et sa concentration. Il s'agit donc d'avoir constamment sous les armes des effectifs combattants capables d'arrêter l'agresseur d'où qu'il vienne, par les destructions, les obstructions et le feu. Les troupes de couverture doivent donc

b) nochtans voor de militieklassen van 1937 tot 1941, zullen vier categorieën miliciens 17 maanden dienst moeten doen :

1^e categorie : de miliciens door de wet verplicht de reservekaders te vormen. Het zijn diegenen die hogere studiën of middelbare studiën van den hooger graad hebben gedaan.

2^e categorie : de miliciens ingedeeld bij de infanterie-eenheden, behalve de mitrailleursbataljons en de compagnies 76-mortieren.

3^e categorie : de miliciens ingedeeld bij de wielrijdersregimenten en bij een deel der gemengde groepeerings Ardennersjagers.

4^e categorie : de miliciens bestemd ter aanvulling van het tekort aan vrijwilligers van het cavaleriekorps, de regimenten vestingartillerie en de wielrijders-eenheden van de grenswacht.

4. Welke miliciens zullen geroepen worden om de tweede, derde en vierde categorie te vormen?

a) de miliciens die zullen doen blijken van het verlangen te dienen in de wapenen en eenheden bedoeld door deze categorieën;

b) is hun aantal ontoereikend, dan wordt beroep gedaan op den eersten zoon van ieder gezin, ter uitsluiting van de kandidaten-reservegegradueerden die reeds verplicht zijn 17 maanden te dienen.

5. De algemeene economie van het ontwerp is gekend. Het geldt de verzekering van « de dekking », deze laatste zijnde een plan van militaire verdediging die voor doel heeft, vanaf den aanvang der vijandelijkheden, de ongeschondenheid van het grondgebied, de mobilisatie van het leger, zijn transporten en zijn concentratie te beschermen. Het komt ter dus op aan, gedurig strijdende eenheden onder de wapens te hebben, in staat den aanval-ler uit welkdanige richting ook tegen

être l'élite de l'élite, fortement encadrées, techniquement très entraînées et disposant d'un matériel important et varié de combat, de transport et de transmission.

6. Le projet primitif prévoyait pour une partie des miliciens non pas 17 mois mais 18 mois de service. Cette durée permettait de ne verser dans les troupes de la couverture que des miliciens ayant accompli au moins 6 mois de service, c'était, à notre estime, un minimum. Ce minimum, la disposition nouvelle l'a réduit à 5 mois. Il s'agira donc pour les autorités militaires de perfectionner et de hâter sensiblement l'instruction des recrues. A cet égard l'amélioration du matériel didactique et l'augmentation du personnel d'instruction ne paraissent pas devoir suffire. Il faudra établir à proximité des garnisons de nouvelles plaines d'exercice et des stands de tir.

7. Plusieurs membres des Chambres Législatives, tant à la Commission mixte qu'au Parlement, ont marqué l'intérêt très vif qu'ils portent à l'accroissement du nombre des volontaires. Certains eussent même voulu former la couverture exclusivement avec des unités de volontaires.

Nous croyons que ces vues quelque intéressantes et sympathiques qu'elles puissent être, ne pourraient être réalisées, tout au moins pour l'époque présente.

8. Un assez gros effort est déjà demandé au pays au point de vue du recrutement des volontaires. D'autant que ce recrutement ne peut porter que sur des candidats intéressants au point de vue physique et moral et que ce recrutement ne saurait affaiblir les jeunes classes de milice chargées

te houden, door vernielingen, versperingen en vuur. De dekkingstroepen moeten dus het puik van het puik zijn, met stevige kaders, technisch flink getraind en beschikkende over een aanzienlijk afwisselend materieel voor het gevecht, het vervoer en de overseining.

6. Het oorspronkelijke ontwerp voorzag voor een deel der miliciens niet 17 maanden doch 18 maanden dienst. Met dezen duur konden bij de dekkingstroepen slechts de miliciens ingedeeld welke ten minste 6 maand dienst telden, naar onze meening een minimum. Dit minimum wordt door de nieuwe bepaling tot 5 maand herleid. De militaire overheden zullen dus de vorming der recruten aanzienlijk moeten volmaken en bespoedigen. In dit opzicht schijnt de verbetering van het didactisch materieel en de versterking van het opleidingspersoneel niet voldoende. In de nabijheid van de garnizoenen, zullen nieuwe exercitiepleinen en schietbanen moeten worden aangelegd.

7. Verschillende leden van de Wetgevende Kamers, zoowel in de Gemengde Commissie als in het Parlement, hebben doen blijken van hun levendige belangstelling voor de vermeerdering van het aantal vrijwilligers. Sommigen hadden zelfs de dekking uitsluitend willen doen bestaan uit vrijwilligers-eenheden. Wij meenen dat deze inzichten, hoe belangwekkend en sympathiek zij ook mogen zijn, althans op dit oogenblik niet zouden kunnen verwezenlijkt worden.

8. Een vrij groote inspanning wordt reeds van het land gevraagd op gebied van aanwerving van vrijwilligers, des te meer daar deze aanwerving alleen kan slaan op belangwekkende kandidaten zoowel in lichamelijk als zedelijk opzicht en daar deze aanwerving geen verzwakking mag beteekenen

de former déjà les divisions actives et de première réserve.

9. Il convient de ne pas perdre de vue que déjà l'application de la loi nouvelle comportera un recrutement massif de volontaires pour étoffer comme il convient notamment le corps de cavalerie, les unités cyclistes des frontières et les régiments de forteresse. Si bien qu'en gros, et compte non tenu des officiers, l'armée belge aura bientôt plus de 30,000 volontaires. Cet effort est appréciable. On parle beaucoup de l'effort français au point de vue du recrutement des volontaires. La France en possède environ 180,000 mais ce pays est cinq fois plus peuplé que le nôtre et il faut y ajouter ses trois départements d'Algérie qui constituent une source abondante de recrutement, comme aussi les formations multiples de la légion étrangère.

Lorsque notre armée aura donc recruté plus de 30,000 volontaires, nous aurons presque fourni un effort comparable à celui de la France. Et il faut considérer que la population française, est dans son ensemble, plus propice à ce recrutement, que la population belge.

10. Il est certain que ce qui favoriserait grandement le recrutement des volontaires ce serait l'espoir sérieux sinon la garantie pour eux de prendre part avec un droit de préférence aux concours pour l'octroi d'emplois de l'État, dans la gendarmerie, la douane, les postes, etc. Mais cette question est délicate. Elle ne saurait être notamment résolue qu'en tenant compte du privilège des anciens combattants. Elle exigerait, en tous cas, pour sa solution le dépôt et le vote d'un projet de loi spécial.

voor de jonge militieklassen, die reeds de actieve divisies en de divisies van eerste reserve moeten vormen.

9. Het past niet uit het oog te verliezen dat de toepassing der nieuwe wet reeds zal aanleiding geven tot een massale aanwerving van vrijwilligers voor de behoorlijke aanvulling onder meer van het cavaleriekorps, van de wielrijders-eenheden, van de grenswacht en van de vestingsregimenten. Zoodat in het algemeen, en de officieren niet inbegrepen, het Belgisch leger weldra meer dan 30,000 vrijwilligers zal tellen. Deze inspanning is reeds aanzienlijk. Er wordt veel gesproken over de Fransche inspanning met het oog op de aanwerving van vrijwilligers. Frankrijk bezit er zoowat 180,000, doch dit land is vijfmaal meer bevolkt dan het onze en men moet daaraan zijn drie departementen van Algerië toevoegen die een overvloedige bron van aanwerving zijn, alsmede de veelvuldige formaties van het vreemdelingenlegioen. Wanneer ons leger dus meer dan 30,000 vrijwilligers zal hebben aangeworven, zullen wij ongeveer een krachtinspanning hebben gedaan welke bij die van Frankrijk kan worden vergeleken. En men mag niet vergeten dat de Fransche bevolking, in haar geheel, meer vatbaar is voor dergelijke aanwerving dan wel de Belgische bevolking.

10. Wat zeker grootelijks de aanwerving van vrijwilligers zou bevorderen is de ernstige hoop zooniet de waarborg voor hen, met een recht van voorrang deel te mogen nemen aan de wedstrijden voor het begeven van betrekkingen bij den Staat, de Rijkswacht, de douanen, de posterijen, enz. Doch dit is een kiesch vraagstuk. Het kon slechts worden opgelost mits rekening te houden met het voorrecht der oudstrijders. In elk geval zou het voor zijn oplossing de indiening en de goedkeuring van een bijzonder wetsontwerp vergen.

11. La question de la formation des miliciens avant leur incorporation a retenu l'attention de la Commission.

Celle-ci espère qu'elle fera l'objet du souci du gouvernement, car rien ne doit être négligé qui permette de hâter la première instruction militaire.

12. Un membre a demandé s'il serait loisible au Gouvernement, une fois le projet voté, d'accroître le nombre des volontaires sans limitation de chiffre. La réponse à cette question doit être cherchée dans la loi du contingent et la loi du budget. Dans le fait, seuls les chiffres de ces lois peuvent former obstacle au recrutement des volontaires.

13. Un membre a demandé que soit porté au maximum l'effectif en cadres d'officiers et de sous-officiers des unités de couverture. Il est à espérer que toutes les mesures seront prises pour qu'il en soit ainsi, notamment par l'extension des chiffres de la loi de cadres actuelle.

14. Un membre s'est particulièrement préoccupé, et à juste titre, de la qualité des volontaires. Il estime que l'armée tire sa force principale du mélange dans ses rangs de citoyens appartenant à toutes les catégories sociales. L'expérience de la guerre l'a suffisamment montré. Il voudrait donc que fussent recherchés les moyens à mettre en œuvre pour susciter le plus de vocations militaires possibles même dans les classes élevées de la population, afin d'assurer au volontariat une ossature qui, si elle devait lui faire défaut, risquerait d'en diminuer profondément la qualité.

15. Le projet actuel ne modifie

11. Het vraagstuk van de opleiding der miliciens voor hun inlijving heeft de aandacht van de Commissie weerhouden. Deze hoopt dat de Regeering zich om dit vraagstuk zal bekommeren, want niets moet worden verwaarloosd om de eerste militaire opleiding te bespoedigen.

12. Een lid heeft gevraagd of de Regeering, eens het ontwerp goedgekeurd, het recht zou hebben het aantal vrijwilligers zonder beperking van cijfer uit te breiden. Het antwoord op deze vraag moet worden gezocht in de wet op het contingent en de begrotingswet. In feite, kunnen alleen de cijfers van deze wetten zich verzetten tegen de aanwerving van vrijwilligers.

13. Een lid heeft gevraagd dat de getalsterkte aan kaders van officieren en onder-officieren van de dekkings-eenheden tot het maximum worde opgevoerd. Het is te hopen dat al de maatregelen zullen worden getroffen opdat dit geschiede inzonderheid door de uitbreiding van de cijfers der huidige kaderwet.

14. Een lid heeft zich bijzonder, en terecht, bekommerd om de hoedanigheid der vrijwilligers. Hij oordeelt dat het leger zijn bijzonderste sterkte vindt in de mengeling in zijn rangen van burgers behorende tot al de maatschappelijke categorieën. De ervaring van den oorlog heeft zulks voldoende bewezen. Hij zou derhalve wenschen dat worde uitgezien naar de middelen welke dienen in het werk gesteld om zooveel mogelijk militaire roepingen te verwekken zelfs in de hoogste standen van de bevolking, ten einde aan het vrijwilligerskorps een kader te verzekeren dat, moest het ontbreken, zou gevaar opleveren de hoedanigheid van het vrijwilligerskorps aanzienlijk te verminderen.

15. Het tegenwoordig ontwerp

en rien les avantages acquis aux familles nombreuses. Le sursis illimité (art. 10) est maintenu. Est maintenu aussi le choix de la garnison.

6. La rémunération prévue par le projet est de 500 francs par mois, à partir du 13e mois, pour les miliciens qui choisissent les armes soumises au régime des 17 mois. La rémunération sera de 300 francs par mois, à partir du 13e mois, pour les candidats gradés de réserve ainsi que pour les miliciens premier fils de famille qui devraient suppléer à la déficience en nombre des miliciens ayant choisi le régime des 17 mois.

* * *

Le rapport a été adopté par la Commission.

Le Président-rapporteur,
PAUL CROKAERT.

brengt geen wijziging toe aan de voordeelen aan de groote gezinnen toegekend. Het onbepaald uitstel (art. 10) blijft behouden. Ook de keuze van het garnizoen blijft behouden.

16. De bezoldiging door het ontwerp voorzien bedraagt 500 frank per maand, vanaf de 13e maand, voor de miliciens die de wapens kiezen waarvoor 17 maand dienst wordt voorzien. De bezoldiging bedraagt 300 frank per maand, vanaf de 13^e maand, voor de kandidaten reservegegradueerden, evenals voor de miliciens eerste zonen van een gezin, die het tekort moeten aanvullen van het aantal miliciens die het stelsel der 17 maanden hebben gekozen.

* * *

Het verslag werd door de Commissie goedgekeurd.

De Voorzitter-Verslaggever,
PAUL CROKAERT.

